

Vastus Teie kirjale 01.06.2020 nr DM-109162-7

Sain Teie poolt saadetud kolm arvamust, mis peaksid kehtima Teie hinnangul aastani 01.06.2095 (?).

1. **Esitatud on hüdroloogiline ekspertarvamus nr 12-2/19/123-17 (lisa 1)**, mis on koostatud hr Rein Perensi poolt. Teie poolt saadetud kirjas on segi aetud ekspertarvamus ja eksperthinnang - selles on oluline vahe.

Minu tähelepanekud on järgmised:

- Keskkonnamõju hindamist tohib Eestis läbi viia vaid litsenseeritud eksperdi juhitud meeskond. ELLE-s on kehtiv juhteksperdi litsents Toomas Pallol. Rein Perensil puudus vastav litsents.
- Rein Perensit esindas Dagaz oü, kes eksperthinnangutega ei tegele.
- Lugesdes ekspertarvamust, olen veendunud, et see ei ole kirjutatud akadeemik Rein Perens poolt. Kirjutis on väga pealiskaudne ja ei kajasta kuidagi akadeemilist kirjutist. Rein suri 21. 01. 2020. Keskkonnaamet palus oma kirjaga nr 12-2/19/123-16 loa omanikul koostada ekspertarvamus 10.01.2020.
- Ekspertarvamuselt puudub koostamise kuupäev ja digiallkiri.
- Ekspertarvamus ilma allkirja ja kuupäevata on kehtetu dokument.

Tegin Teilt ka järelpärimise nende puuduste kohta ja sain vastuseks: “unustati”.

Ekspertarvamus kajastas väga lühidalt, et Haakeri dolomiidikarjäär Selgase külas paikneb kaitsmata alal - see tähendab, et moreenikiht puudub. Ära märkimata oli jäänud, et tegemist on karstialaga. Karstialadel kaevandamisega ei tegeleta.

Selgasel on ülemine ja alumine küla. Looduslikult paikneb Haakeri dolomiidikarjäär allpool. Väidetavalt on karjääri enda sügavus 3 m. Kui arvestada maa kõrgusmõõte ja karjääri sügavust, siis ülemise küla kaevud saavadki oma vee vahetult karjääri põhjas olevatest veesoontest. Selline olukord ongi ülimalt ohtlik. Lähtudes sellest, ei oleks tohtinud seal kunagi kaevandamisega tegeleda. Iga väiksema reostus jõuab põhjavette mõne tunniga.

Seadus näeb ette, et karjääris töötavad masinad peavad olema läbinud regulaarse tehnilise kontrolli, et vältida diisliõli lekkeid. Kahjuks ei ole tänaseni mingeid muutusi. Seadus näeb ka ette, et peavad olema esmased reostustõrje vahendid ja inimesed peavad olema läbinud ka vastava koolituse nende vahendite kasutamiseks. Sealhulgas peavad nad ka teadma, mis toob endaga kaasa reostusest teatamata jätmine. Need on puudused, millele olen ka varasemalt tähelepanu juhtinud.

2. Müra ja peenosakeste leviku hinnangust, dok nr DM-109162-5 (lisa 2), mis on esitatud 18.05.2020:

- Hinnangu koostamise meetodika peaks vastama teatud kriteeriumitele. Müra mõõtmistega tegeleb töökeskkonna labor. Müra mõõtmist ei tehta kontoris istudes, vaid kohapeal. Selleks kasutatakse spetsiaalset aparatuuri, millel on sertifikaadid ja need on taadeldud. Müra levib erinevalt - maal vaikuses või linna keskkonnas, müraga kaasneb ka vibratsioon.
- Hinnangus oli mõõdetud detsibelle kinnistutel asuvatest hoonetest. Müra mõõtmist peaks teostama kinnistu piirilt. Iga kinnistu omanik kasutab oma maad piiride ulatuses ja hoonete paiknemine on ajas muutuv. Kinnistu omanikud soovivad oma kinnistut ikka 100% kasutada, mitte vaid osa sellest.
- Hinnangus ei ole mainitud kõiki karjääris töötavaid masinaid. Mainitud ei ole kivipurustajat. Ometi on hr Sagur öelnud, ja on ka selge, et kivipurustaja millalgi tuleb.
- Kirjeldatud masinate tehnilised andmed müra kohta on oletuslikud. Mis marki masin mis müra teeb?
- Praegusest kirjutisest tulenevalt ületavad detsibellid lubatud piiri.

Selgase külas tegeletakse turismiga. Värava turismitalu jääb karjäärast sama kaugele kui Saama talu. Siin on inimestel suvilad, suvekodud ja kodud, kus elatakse aastaringselt. Ka minul on soov alustada turismitaluga. Müra taseme tõus muudab oluliselt inimeste elukeskkonda ja sissetulekut.

09.06.2020

Lugupidamisega

██████████